

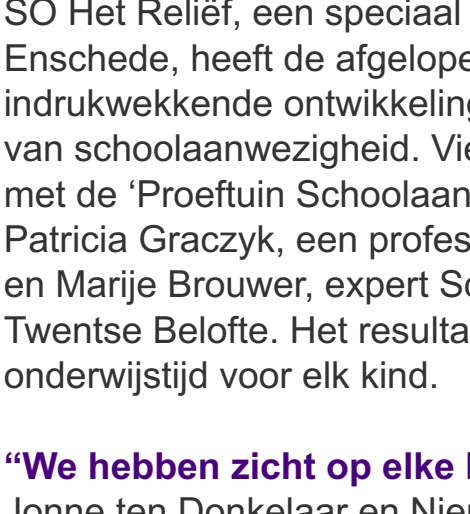
Samen op weg naar inclusiever onderwijs

Meer onderwijstijd voor elk kind en meer....

De zomervakantie staat voor de deur; even helemaal afschakelen voor iedereen in het onderwijs. Hoe fijn is dat? En dan weer uitgerust en energiek van start in het nieuwe schooljaar. Nieuwe leerlingen, soms nieuwe collega's en ook nieuwe uitdagingen. Vanuit het samenwerkingsverband delen we in deze nieuwsbrief nog een aantal zaken met jullie. Waaronder een mooi verhaal van SO-school het Reliëf over hoe zij aan de slag zijn gegaan met schoolaanwezigheid. Een kort verslag van de bijeenkomst over leerlingen die teruggeplaatst zijn vanuit het SO of SBO naar een school met minder ondersteuning en ons jaarverslag over 2023 is klaar en te lezen op de website van het SWV.

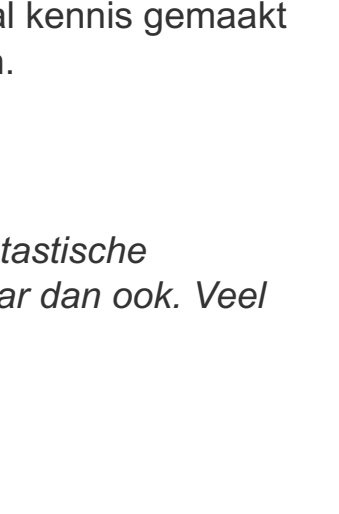
Na de zomervakantie starten we met één CvA. Onze uitdaging is dat jullie daar zo weinig mogelijk van merken in de praktijk. Als je ons volgt op [linkedin](#) heb je vast al kennis gemaakt met de mooie filmpjes over co teaching, we kondigen ze hier nogmaals aan.

Ik wens al onze lezers en volgers een fantastische zomervakantie, ga lekker naar buiten, waar dan ook. Veel plezier en tot ziens in september.

Hartelijke groet,

Ans Hilberink

Meer onderwijstijd dankzij aanwezigheidsaanpak

SO Het Reliëf, een speciaal onderwijs school in Enschede, heeft de afgelopen vier jaar een indrukwekkende ontwikkeling doorgemaakt op het gebied van schoolaanwezigheid. Vier jaar geleden startten ze met de 'Proeftuin Schoolaanwezigheid', onder leiding van Patricia Graczyk, een professor uit Wisconsin, Amerika, en Marije Brouwer, expert Schoolaanwezigheid, vanuit de Twentse Belofte. Het resultaat: zicht op alle leerlingen, een verbeterde aanwezigheid én meer onderwijstijd voor elk kind.

"We hebben zicht op elke leerling van onze school"

Jonne ten Donkelaar en Nienke Rosink, dataspecialisten bij Het Reliëf, vertellen enthousiast over deze beweging van focus op verzuim naar aanwezigheid. "Door deze verschuiving naar aanwezigheid hebben we zicht op elke leerling bij ons op school. We kunnen vroegtijdig ingrijpen bij afwezigheid, herkennen de patronen van elk kind en voeren gerichte gesprekken met ouders." Het belangrijkste doel van Het Reliëf is om ervoor te zorgen dat kinderen zich gezien voelen. "Onze boodschap naar alle kinderen en ouders is duidelijk: als kinderen niet op school zijn, worden ze gemist. Hoe kunnen we jou helpen, zodat je toch zoveel mogelijk onderwijstijd krijgt?" Door de focus op persoonlijke aandacht en betrokkenheid, ontstaat een ondersteunende omgeving waarin elk kind de kans krijgt om zich te ontwikkelen.

Wil je lezen hoe dit zelfs internationaal belangstelling trok, lees dan [hier](#) het hele artikel.

Personele wisselingen

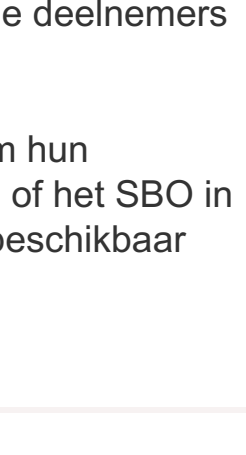
Evelien Hofman werkt voor het samenwerkingsverband als procesmanager voor de ambities interprofessioneel samenwerken en schoolaanwezigheid. Ze zorgde ervoor dat er mooie stappen gezet zijn op deze gebieden. Na ruim 45 jaar in het onderwijs, stopt ze per 1 september om van haar welverdiende pensioen te genieten. Evelien, "Hartelijk bedankt voor je inzet voor het samenwerkingsverband!". Kristel Schellings, bij velen al bekend door haar rol binnen de deelregio PMT, volgt Evelien op en neemt haar rol als

procesmanager over.

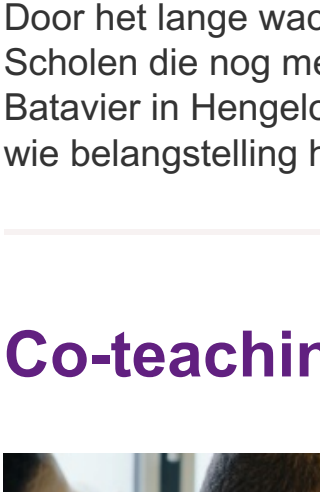
Petra ter Keurs is op 1 juni gestart als administratief medewerker bij ons SWV.

Petra is een enthousiaste, gedreven en nauwkeurige collega die onder andere ervaring heeft opgedaan in de kinderopvang en bij een welzijnsorganisatie. Petra is gehuwd, heeft drie kinderen en een hond genaamd Quinty. In haar vrije tijd houdt ze van lezen en wandelen. We zijn erg blij dat wij haar als collega mogen verwelkomen!

Helaas betekend dit ook dat wij na de zomervakantie afscheid gaan nemen van onze collega Riny Molenkamp. Zij is de drijvende kracht geweest in de omschakeling naar Kindkansen en was de vraagbaak voor het hele Samenwerkingsverband. Wij zullen haar dan ook ontzettend missen. Riny bedankt voor alles!

Bijeenkomst terugplaatsingen

Eind mei organiseerden we een bijeenkomst over leerlingen die vanuit het SO en SBO teruggeplaatst zijn naar een onderwijsvorm met minder ondersteuning. We nodigden hiervoor vooral de scholen uit, die leerlingen ontvingen vanuit een SO of SBO-school. Er is tijdens de bijeenkomst een mooie vlaggenlijst gemaakt. Met daarop het antwoord van de deelnemers op de vraag: wat komt er het eerst bij je op als je denkt aan terugplaatsingen?

Vervolgens gingen de deelnemers met elkaar in gesprek om hun ervaringen te delen. We noemen een overstag naar het SO of het SBO in principe altijd tijdelijk. Goed samenwerken met ouders en als SO of SBO-school beschikbaar blijven voor expertise, blijken onmisbare onderdelen in dit proces.

Pilot ouder café

Aan het begin van dit schooljaar wilden we starten met een pilot van oudercafés en daarmee de steunfunctie van het oudersteunpunt verder ontwikkelen. Hiervoor meldten zich toen 6 scholen. Door personeelstekort bij Humanitas is het project jammer genoeg niet van de grond gekomen. Na de zomer gaat Julio Fernandes dit namens Humanitas alsnog oppakken.

Door het lange wachten zien twee scholen af van deelname. Scholen die nog meedoen zijn: de Zuidsprong en de Noorderkroon, beide in Enschede, de Batavier in Hengelo en de Zevenster in Dinkelland. We hebben dus nog ruimte voor 2 scholen, wie belangstelling heeft kan zich aanmelden via: info@swvtwenteeostpo.nl

Co-teaching

In het afgelopen schooljaar heeft co teaching vanuit de SO en SBO-scholen zich verder verspreid binnen ons SWV. Om te zien hoe dit nu bevalt in de praktijk hebben we een enquête gehouden. De uitkomsten hiervan kun je [hier lezen](#). In 88 situaties is om co-teaching gevraagd. De meeste vragen die gesteld worden aan het SO-onderwijs gaan over gedrag. Vragen rondom de individuele leerling zijn nog volop in de

meerderheid. Inclusiever onderwijs gaat vooral ook over het aanpassen van de context of je eigen leerkracht gehad. We hopen in een volgende evaluatie een ontwikkeling in die richting te zien. In de evaluatie zitten mooie aanknopingspunten voor het verder ontwikkelen van co teaching, we zijn hiermee een mooie richting opgegaan. Met elkaar trekken we de conclusie dat we met co-teaching iets goeds in handen hebben om onderwijs inclusiever te maken. Het bestuur heeft besloten om dit het komend schooljaar verder in te zetten en hier middelen voor vrij te maken.

Om het nog breder onder de aandacht te brengen hebben we twee filmpjes gemaakt. Een film met wat meer [algemene informatie](#) en een film vanuit het [perspectief van een leerkracht](#).

Heb je naast co-teaching ook interesse in de opleidingsmogelijkheden van de Attendiz Academie, kijk dan [hier](#)!

Eén CvA binnen ons SWV

Na de zomervakantie starten we met één CvA en is het onze uitdaging om jullie er zo weinig mogelijk van te laten merken in de praktijk.

De drie deelregio's binnen ons samenwerkingsverband hebben allemaal een eigen CvA. In de afgelopen jaren legden we de werkwijzen al naast elkaar en stemden deze steeds meer op elkaar af. Eenduidigheid en professionaliteit waren daarbij de uitgangspunten. Het laatste jaar werkten we toe naar één CvA voor het gehele samenwerkingsverband. Vanuit de verschillende deelregio's nemen er medewerkers zitting in deze nieuw geformeerde CvA. We schreven een beoordelingskader dat binnenkort op de website staat en als bijlage wordt opgenomen bij ons ondersteuningsplan.

Volgend schooljaar komt de CvA wekelijks op woensdagochtend bijeen. De woensdag voor elke vakantie komt de commissie wel samen, maar bespreken ze geen dossiers. De vergaderdata voor het nieuwe schooljaar vind je [hier](#). Heb je nog vragen over de commissie van arrangementen dan kun je contact opnemen met de voorzitter, [Rozalien Slag](#).

Tussenevaluatie ondersteuningsplan

We zijn inmiddels 2 jaar op weg met ons ondersteuningsplan en dus halverwege de planperiode. Om te beoordelen of we op koers liggen, of dat we moeten bijstellen of versnellen, plannen we een tussentijdse evaluatie. Vanuit de beschikbare data kunnen we een analyse maken. Om deze data te verkrijgen met de praktijk, organiseren we een bijeenkomst waarvoor we een doorsnede van alle betrokkenen uit ons SWV uitnodigen. Denk aan intern begeleiders/kwaliteitscoördinatoren, schooldirecteuren, leden van de OPR en de RvT, medewerkers van de steunpunten, ouders etc.

De beoogde mensen ontvangen voor de zomervakantie nog een uitnodiging. De bijeenkomst vindt plaats op donderdag 3 oktober van 10.00 – 12.00 uur met aansluitend een broodje. De uitkomsten van deze evaluatie worden gerepresenteerd aan alle bestuurders tijdens het breed besturenoverleg in oktober. Zij kunnen dan meedenken over waar we moeten versnellen of bij moeten stellen.

Jaarverslag 2023

Het jaarverslag van het samenwerkingsverband, waarin we financieel - maar vooral ook inhoudelijk verantwoording afleggen over ons werk in 2023, is te vinden op [onze website](#).

Nieuws uit de Deelregio's

Startklassen

Binnen de deelregio Enschede zien wij een grote toename van leerlingen, jonger dan 5 jaar, die rechtstreeks instromen in het SBO/SO. Ook zien we dat veel leerlingen, die binnen een intensieve setting starten, al snel de stap kunnen maken naar een lichtere vorm van ondersteuning. Door de toename van het aantal leerlingen dat rechtstreeks instroomt in een intensieve setting zoals het SBO of SO, blijven er minder financiële middelen over voor het organiseren van passend onderwijs in de reguliere scholen. Met ingang van het nieuwe schooljaar starten wij met het project 'startklassen'. Hiermee streven wij ernaar om, met extra ondersteuning in een aantal onderbouwgroepen in Enschede, te voorzien in de onderwijsbehoeften van deze groep leerlingen. Zo behouden we hen binnen het regulier onderwijs en bieden we deze leerlingen de kans om thuisnabij naar school gaan.

Het uitgangspunt is: "We verwijzen niet meer vanuit de onderinstroom, tenzij...." Wil je er meer over lezen [klik dan hier](#).

Centrale CvA, wat stem je af via Plein Midden Twente?

Regelmatig zoeken ouders, scholen en voorschoolse organisaties contact met PMT om af te stemmen over een situatie van een kind uit Hengelo, Borne, Hof van Twente of Haaksbergen. Nu we na deze zomer overgaan naar één centrale CvA in het Samenwerkingsverband (SWV), blijft het mogelijk in deelregio PMT af te stemmen over situaties en het procesverloop van situaties. Via Kristel (k.schellings@pleinmidentwente.nl) of info@pleinmidentwente.nl kan er contact gezocht worden bij vragen.

Alle informatie over de route voor een aanvraag van een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) en de planning voor de Commissie van Arrangementen (CvA) loopt via de CvA en de informatie zoals deze op de website van het SWV te vinden is. De verwachting is dat iedereen komend schooljaar de TLV aanvragen in gaat dienen via Kindkansen. Onze indruk is dat veel scholen en besturen dit inmiddels al doen en mocht het nodig zijn dan kan Petra (1-loket@pleinmidentwente.nl) je ook op weg helpen in Kindkansen.

Op deelregioniveau blijft verder aandacht voor:

- De route van gerichte toelating voor jonge kinderen en zij-instroom. We noemen deze route Versterkt Arrangeren.
- De samenwerking tussen het SBO, SO en regulier onderwijs om waar dat mogelijk is kinderen kansrijk naar een lichtere vorm van onderwijs te plaatsen.
- De afstemming over de ontwikkeling en uitwisseling over 'inclusiever' onderwijs. We hebben afgelopen jaar al actief op co-teaching ingezet. Dit wordt voortgezet en de verschillende scholen en besturen zetten zelf ook meer stappen richting 'inclusiever' onderwijs.
- De uitwisseling en samenwerking met de PMT gemeenten.

We gaan ervaren wat het betekent voor andere zaken als de CvA niet meer op deelregioniveau is. Aarzel niet bij vragen, klopp gerust aan.

PMT bijeenkomst 8 oktober 2024

De [voorankondiging](#) voor de brede PMT bijeenkomst op 8 oktober a.s. in Haaksbergen is versuurd en ook te vinden op de website van het SWV, bij deelregio PMT. Ons streven is om voor de zomer het gehele programma te verspreiden zodat het aanmelden voor de workshops kan starten.

Kansrijke plaatsen in IB/ZKC netwerk najaar 2024

In de verschillende IB/ZKC netwerken willen we na de zomer spreken over de route bij Kansrijke Plaatsingen en afspreken wat we van elkaar nodig hebben om meer kinderen de kans te bieden meer thuisnabij of in een lichtere vorm van onderwijs verder te gaan.

Inclusie in de deelregio

Alle scholen en besturen hebben inclusiever onderwijs op hun agenda staan. Dit willen we ook stimuleren vanuit de deelregio. Voor al onze scholen is co-teaching uit het SBO en SO beschikbaar. Daar wordt flink gebruik van gemaakt inmiddels. Heel goed! Aanvragen voor co-teaching kun je indienen via Kindkansen.

Hiernaast stellen besturen zelf ook medewerkers aan die inclusie en gedrag als centraal thema hebben en scholen ondersteunen. Bij Stichting Brigantijn is dit Gerben Busscher en bij Stichting Symbio zijn dit Joyce Tettero en (na de zomer) Saskia van den Bos. Bij Stichting Keender wordt momenteel een onderwijscoach-gedragsexpert geworven. Stichting OPO Hof van Twente wil extra inzetten op het gefaseerd terugplaatsen van leerlingen die de stap naar SBO of SO gemaakt hebben.

Sommige scholen zullen als 'voorlopers' stappen gaan zetten die we ook blijven delen zodat ook anderen van deze ervaringen gebruik kunnen maken. Er gebeurt nog veel meer en in de volgende nieuwsbrieven zullen we voorbeelden uitlichten die interessant zijn om te delen.

Misschien goed om alvast in je agenda te noteren dat het platform naar inclusiever onderwijs voor haar jaarlijkse congres een datum heeft geprikt: **4 juni 2025**. Vanuit Stichting Symbio is dit jaar met vertegenwoordigers uit ieder IKC een bezoek aan deze conferentie gebracht. De geluiden vanuit de IKC's waren heel positief en het was waardevol om hier samen tijd voor te maken.

Presentatie Mei Ainscow 12 juni 2024

De inspiratie en uitwisseling rond inclusie zal blijven komend jaar. Mocht je hierover vragen hebben of je ideeën hierover willen delen, dan horen we het graag. Je kunt dit aangeven via Kristel (k.schellings@pleinmidentwente.nl)

Afscheid Gerard Wolbers als directeur OOC / deelregio-coördinator

Sinds 2014 heeft Gerard Wolbers als directeur van het OOC en deelregio-coördinator NOT een belangrijke rol vervuld in de ontwikkeling van het huidige OOC. In 2014 werd Gerard gevraagd om als kwartiermaker een steunpunt voor de deelregio Noordoost Twente te ontwikkelen. Aanvankelijk startte dit steunpunt als Onderwijs Zorgcentrum (OZC) en werd gehuisvest in de dr. Ariënschool in Oldenzaal. Na verloop van tijd verhuisde het OZC naar de bovenverdieping van SBO De Windroos. Middels een visietraject werd een eigen visie en werkwijze ontwikkeld en veranderde de naam van OZC in OOC (Onderwijs Ondersteuningscentrum). Zo'n 5 jaar geleden ontstond er door de groei van het aantal leerlingen op de Windroos een tekort aan personeel en verhuisde het team van het OOC naar het prachtige naastgelegen gebouw van KONOT.

In de afgelopen jaren is er gebouwd aan een stevig netwerk waarin het OOC een bekende partner is van scholen en hun ketenpartners. Daarnaast is Gerard als deelregio-coördinator een belangrijke sparringpartner geweest voor directeuren en bestuurders.

Gerard heeft de functie van directeur OOC / deelregio-coördinator NOT altijd gecombineerd met de functie van directeur van SBO De Windroos en de Regenboog. Met de huidige ontwikkelingen op alle werkteerren blijft een combinatie van deze verschillende functies echter niet meer goed uitvoerbaar en heeft hierin keuzes gemaakt. Met alle begrip voor deze keuze, mag gezegd worden dat Gerard een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan alle ontwikkelingen in de afgelopen jaren! Wij zijn dankbaar voor hetgeen hij in deze rol heeft betekend voor het OOC en voor de deelregio. We zullen zijn betrokkenheid en zijn passie voor het werk missen. Gelukkig blijft Gerard als 'goede buurman' van het OOC nabij!

Gedurende het afgelopen jaar heeft Tineke Zwaga de honneurs zoveel mogelijk waargenomen m.b.t. de werkzaamheden voor het OOC en de deelregio. Er is inmiddels een nieuwe teamleider aangesteld, Annemiek Gort-Nowee. Ze start na de zomervakantie en stelt zich in de volgende nieuwsbrief graag zelf voor!

Nieuwe aanpak ondersteuning en jeugdhulp bij zorgintensieve scholen in Noordoost-Twente

Convenant Zorgintensief Onderwijs in Noordoost Twente ondertekend!

Samen met [KONOT](#), [Stichting voor katholiek Primair Onderwijs](#) en het [Twents Carmel College](#) (TCC) zetten de [Gemeente Dinkelland](#), [gemeente Oldenzaal](#) en [Gemeente Losser](#) een belangrijke stap voor kinderen die naar speciaal basisonderwijs (SBO) De Windroos of het Praktijkonderwijs van TCC gaan. Binnen twee jaar zal men een vaste vorm van ondersteuning en jeugdhulp realiseren, ingebed in de bestaande werkwijze. Met trots verwoordt men dit als volgt: "Door nauwe samenwerking tussen school, gemeente, zorg en welzijn kunnen we snel en effectief hulp bieden aan het kind. Dit voorkomt dat problemen groter worden en zorgt ervoor dat leerlingen en hun gezinnen zelfredzamer worden. Zo groeien onze kinderen veilig en gezond op en kunnen ze volop meedoen aan het onderwijs." Deze aanpak, uitgevoerd door [Doorpak BV](#), sluit naadloos aan bij het gemeentelijk beleid: "Normaliseren, preventief werken, gebruik maken van het eigen netwerk en minder afhankelijk zijn van zorg. We willen onze jeugd een goede toekomst bieden en hen daar goed op voorbereiden."

Samen op weg naar inclusiever onderwijs

info@swvtwenteeostpo.nl www.swvtwenteeostpo.nl

Deze e-mail is verstuurd aan [\[email\]](#). • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • U kunt ook uw gegevens [inzien](#) en [wijzigen](#). • Voor een goede ontvangst voegt u info@swvtwenteeostpo.nl toe aan uw adresboek.

